

Handläggare
Ragnhild Fahleryd
08- 508 87640

Till
Kommunstyrelsen
Rotel IX

En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98). Svar på remiss.

Bakgrund

Stockholms stad har fått betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98) på remiss och kommunstyrelsen har i sin tur remitterat förslaget till exploateringsnämnden.

Exploateringskontoret är kritisk till utredningens förslag eftersom det skulle innebära att uppdraget för de kommunala lantmäterimyndigheterna minskar, vilket i sin tur i förlängningen kan leda till att Stockholm inte kan ha en kommunal lantmäterimyndighet längre.

Remissen

Utredningens uppdrag är att föreslå förändringar i lagtext och organisation i syfte att förbättra förutsättningarna för en effektiv, enhetlig och rättssäker fastighetsbildningsverksamhet i hela landet. Det är det statliga Lantmäteriet som har det övergripande ansvaret för alla lantmåterifrågor i Sverige, men i ca 40 av landets kommuner är ansvaret delegerat till kommunala lantmäterimyndigheter (klm), där ibland Stockholm.

Utredningen föreslår att klm inte ska handlägga alla typer av lantmåteriförrättningar längre, att villkoren för att få inrätta en klm förtydligas, att de rättsliga förutsättningarna för tillsyn blir tydligare samt nya bestämmelser för avgifter vid lantmåteriförrättningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen mark, värdering och juridik på exploateringskontoret.

Exploateringskontorets synpunkter

Det är framförallt frågan om klms ansvarsområde och vilka typer av lantmäteriförrättningar som en klm ska få handlägga som väcker exploateringskontorets intresse. Förslaget innebär att klm inte får handlägga förrättningar där en statlig aktör, t ex Trafikverket eller Jernhusen, är sökande. Klm ska inte heller handlägga förrättningar där handlingar är säkerhetsskyddade vilket utesluter allt som rör t ex Ellevio. För staden kommer det att innebära att flertalet lantmäteriförrättningar handläggs hos statliga Lantmäteriet istället för hos det kommunala lantmäteriet. Risken är stor att både geografisk lokalkännedom och viktiga kontaktnät med lokala aktörer, t ex ledningsrättshavare, förloras.

Utredningen föreslår vidare att förrättningslantmätare från klm inte ska vara fastighetsrättsligt sakkunniga i detaljplaneprocessens tidiga skeden, vilket kan leda till sämre fastighetsrättslig kvalitet i stadens detaljplaner och ge negativa effekter för genomförbarhet och rättssäkerhet. Detta är extra kännbart i en expansiv kommun som Stockholm.

I utredningen föreslås också att en klm måste hålla en mininivå på antalet helårstjänster. Stockholm kommer, i och med de nya begränsningarna, sannolikt inte att nå upp till den mininivån och kommer då inte ha eget kommunalt lantmäteri i framtiden.

För Stockholm är lantmäterimyndigheten en viktig kompetenspool som ger positiv effekt för hela stadsbyggnadsprocessen. Förrättningslantmätarens kännedom om stadens specifika förhållanden är en viktig framgångsfaktor. Det vore olyckligt om staden tappade den möjligheten.

Slut

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>